

TAIGAWISE

“The feeling of being home”

Juurimatkailijat matkailun ja tuotteistamisen näkökulmasta

Loppuraportti

14.8.2026

Taigawise Oy

Tekijät: Päivi Suutari, Laura Björk, Susanna Larkas & Hanna Liappis

Sisällys

Taustaa.....	3
Kutsu juurimatkalke -hanke.....	3
Johdanto.....	4
OSIO 1: Keitä juurimatkailijat ovat?.....	6
Määritelmä ja kyselyyn vastaajien taustatiedot.....	6
Tiesitkö?.....	8
Anitan tarina.....	9
Näkökulma: Minkä ikäisiä ihmisiä juuret ja juurimatkailu kiinnostavat?.....	10
Juurimatkailijoiden moninaisuus.....	11
Viisi juurimatkailijatyyppeä.....	12
Juurimatkan motiivit.....	14
Minne halutaan matkustaa?.....	15
Miksi osa ei matkusta juurilleen?.....	16
OSIO 2: Millaisia palveluja juurimatkailijat haluavat ja miten he niitä varaavat?.....	17
Sannan tarina.....	20
Esimerkkejä tarjonnasta muualla.....	21
Maddyn tarina.....	23
Juurimatkan universaali ydin.....	25
OSIO 3: Mitä juurimatkat merkitsevät?.....	27
Yhteys ja kuulumisen tunne.....	27
Täydellinen juurimatka.....	28
Juurimatkailu osana elämäntapaa.....	30
Kun matka on enemmän kuin matka – juurimatkailijan kohtaaminen.....	32
Lopuksi.....	33
“I feel a tug in my heart each time I see these lands.”.....	35
Lähteet.....	36
Liitteet.....	37

Taustaa

Kutsu juurimatkalle -hanke

Tämän raportin tilaaja on [Kutsu juurimatkalle – kulttuuriperintö ja suomalaiset juuret matkailussa](#) -hanke, jota hallinnoi ProAgria Itä-Suomi ry / MKN Itä-Suomi, ja osatoteuttajana toimii Suomen Kulttuuriperintökasvatuksen seura ry.

Hankkeen tavoitteena on vahvistaa juurimatkailua uutena, kulttuuriperintöön perustuvana matkailun muotona Suomessa. Hankkeessa tarkastellaan erityisesti Suomesta siirtolaisiksi lähteneiden ja heidän jälkeläistensä suhdetta suomalaisiin juuriin sekä sitä, miten tätä yhteyttä voidaan hyödyntää kestäväenä ja vastuullisena matkailuna. Hanke on saanut EU:n maaseuturahoitusta Pohjois-Karjalan ELY-keskukselta, jonka tehtäviä hoitaa nykyisin Itä-Suomen elinvoimakeskus.

Suomen Höyrylaiva Osakeyhtiön Pohjois-Amerikan konttorien mainos (1913). Kuva [Siirtolaisuusinstituutin arkisto](#).

Johdanto

"I grew up in a Finntown in the USA. I was thrilled to visit the farm site in Finland where my grandfather was born. Though most of the buildings had burned down in the Winter War, the smoke sauna still stood.

It was like a miracle — my grandfather was probably born within those walls. Inhaling the smoky scent inside, I felt close to the past. ... "

Juurimatkailussa matka ei suuntaudu vain paikkaan vaan myös ajassa taaksepäin – esivanhempien kotiseudulle, sukupolvien ketjuun ja oman identiteetin lähteille. Matkailijalle tällainen paluu saattaa olla elämän merkityksellisimpiä kokemuksia, mutta sen ympärille ei Suomessa ole vielä juurikaan rakennettu palveluja. Juurimatkailun edelläkävijäalueilla, kuten Skotlannissa, Irlannissa ja Italiassa, ilmiö on tunnistettu ja tuotteistettu jo vuosien tai jopa vuosikymmenten ajan.

Tämä raportti on jatkoa huhtikuussa 2026 julkaistulle *Juurimatkailun nykytila Suomessa ja Euroopassa* -raportille, jossa kuvattiin juurimatkailuun liittyvän liiketoiminnan tilaa ja mahdollisuuksia Suomessa ja Euroopan edelläkävijäalueilla.

Matkailijaraportti tarkastelee kahta asiaa: keitä juurimatkailijat ovat sekä millaisia palveluja he haluavat ja tarvitsevat. Lisäksi nostamme esiin juurimatkailun merkityksellisyyttä matkailijalle.

Aiheita tarkastellaan Taigawise Oy:n keväällä 2026 toteuttaman, suomalaisjuurisille matkailijoille suunnatun kyselytutkimuksen vastausten, kohdennettujen haastattelujen sekä ulkomaisten esimerkkien kautta.

Runsaasti avoimia kysymyksiä sisältänyt matkailijakysely toteutettiin suomen, ruotsin ja englannin kielillä. Kyselyssä huomioitiin sekä inbound- että kotimaan matkailu: sen pääkohderyhmänä olivat ulkomailla asuvat, mutta vastauksia pyydettiin myös Suomessa oman juuriseutunsa ulkopuolella asuvilta juurimatkailusta kiinnostuneilta henkilöiltä.

Kyselylinkkiä jaettiin mm. *Kutsu juurimatkalle* -hankkeessa mukana olevien organisaatioiden viestintäkanavissa, suomalaisiin juuriin ja tiettyyn juuriseutuun Suomessa liittyvissä Facebook-ryhmissä sekä joidenkin ulkosuomalaisuuteen ja suomalaisiin juuriin liittyvien organisaatioiden uutiskirjeissä. Kyselyyn saatiin yhteensä 103 vastausta.

Kysely kartoitti vastaajien taustaa, suhdetta suomalaisiin juuriin, matkustuskäyttäytymistä sekä juurimatkailuun liittyviä odotuksia ja kokemuksia. Tulokset tarjoavat katsauksen sekä juurimatkailijoiden yksilöllisyyteen ja moninaisuuteen että keskeisiin matkailijoita yhdistäviin piirteisiin.

Kyselyaineistoa täydennettiin asiantuntijahaastatteluilla, joissa tarkasteltiin juurimatkailijoita sekä tutkimustiedon valossa että käytännön tasolla. Lisäksi haastateltiin muutamia juurimatkailijoita, joiden henkilökohtaiset kokemukset tuovat raporttiin syvemmän sukelluksen juurimatkailun ytimeen, sukujen tarinoihin. Haastattelut auttavat ymmärtämään ilmiön taustalla vaikuttavia motiiveja ja tunnekokemuksia vielä kyselyvastauksia syvällisemmin.

Yhdessä nämä aineistot muodostavat kokonaiskuvan suomalaisjuurisista juurimatkailijoista ja tarjoavat pohjan raportin tulosten analyysille ja johtopäätöksille.

Ellei toisin mainita, tämän raportin sitaatit ovat nostoja kyselyvastauksista. Mahdollisia kirjoitusvirheitä ei ole korjattu, eikä tekstejä ole käännetty suomeksi. Näin joissakin

vieraskielisissä sitaateissa mukana olevat suomen kielen sanat tai osiot jäivät näkyviin kertomaan kirjoittajiensa juuriyhteydestä. Samalla varmistuu myös se, että tekstin alkuperäinen sävy ja tunne säilyvät muuttumattomina.

Kiitämme lämpimästi kaikkia matkailijakyselyymme vastanneita ja aiheesta haastattelun antaneita. Ilman teitä juurimatkailun merkityksen, matkaan liittyvien vahvojen tunteiden sekä juurimatkailijoiden palvelutarpeiden ymmärryksemme olisivat jääneet vaillinaisiksi. Suuret kiitokset myös kaikille kyselylinkkiä omissa verkostoissaan jakaneille.

Toivomme, että tämän raportin myötä juurimatkan inhimillinen ydin – kuulumisen ja "kotiinpaluun" tunne – sekä juurimatkailijoiden toiveet paikallisille palveluntarjoajille nousevat entistä vahvemmin näkyville ja osaksi yhteistä keskustelua.

Helsingissä kesällä 2026

Tekijät

OSIO 1: Keitä juurimatkailijat ovat?

"I have always been connected to my Finnish heritage as a youngster. When I was old enough to get a job, I saved my money and flew to Finland at the age of 17. Landing at HEL, I was amazed at how much it looked like Minnesota! There were so many similarities! My mom's family took good care of me on my four week trip and I was hooked!! I've been back at least 20 times. On my last trip, I was able to meet with some of my father's relatives!!"

Määritelmä ja kyselyyn vastaajien taustatiedot

Juurimatkailijalla tarkoitetaan tässä raportissa geneettisen, biologisen tai adoptiosukunsa juuriseudulle ulkomailta tai asuinmaansa sisällä matkustavaa henkilöä, joka joko yöpyy maksullisessa tai maksuttomassa majoituksessa tai tekee ko. seudulle päiväretken.

Suomalaisjuurisille henkilöille suunnattuun kyselyyn vastasi yhteensä 103 henkilöä. Heidän taustatietonsa jakautuivat seuraavasti:

Sukupuoli. Naiset vastasivat kyselyyn huomattavasti miehiä ja muita sukupuolia tai sukupuolta kertomattomia aktiivisemmin – tai sitten kysely tavoitti heitä paremmin. Naisia oli lähes 80 % vastaajista.

Ikä. Vastaajat painottuivat iältään 50–79-vuotiaisiin, mutta mukana oli myös alle 50-vuotiaita vastaajia (16 %). Suomessa

asuvat vastaajat olivat keskimäärin hieman nuorempia kuin ulkomailla asuvat. Vastaajien ikäjakaumaan saattoi osaltaan vaikuttaa myös kyselylinkin jakelukanavat (mm. tietyt Facebook-ryhmät).

Asuinpaikka. Matkailijakyselyn vastaajista noin 69 % asuu ulkomailla ja 31 % Suomessa. Suurin ulkomainen vastaajajoukko asuu Yhdysvalloissa (43 %). Lisäksi vastauksia saatiin Kanadasta (9 %), Ruotsista (6 %) ja Australiasta (6 %). Yksittäisiä vastauksia saatiin myös Norjasta, Iso-Britanniasta ja Saksasta.

Juuriseutu. Juuriseudun määrittelyssä käytettiin Visit Finlandin matkailullisten suuralueiden jaottelua (Helsingin seutu, Järvi-Suomi, Rannikko- ja saaristoalueet sekä Lappi). Vastaajat saivat valita vaihtoehtoista useamman juuriseudun, ja lisäksi tarjolla olivat vaihtoehdot *Muu, mikä?* ja *En ole varma*.

Juuret painottuivat Järvi-Suomeen sekä Rannikko- ja saaristoalueille. Ulkomailla asuvista vastaajista joka neljännellä oli juuria joko kokonaan tai osittain myös Lapissa. *Muu, mikä?* -vaihtoehdon valinneet kertoivat juuriseutunsa olevan mm. menetetyn Karjalan alueella. Lisäksi osa oli valinnut tämän vaihtoehdon tarkentaakseen paikkaa jollakin suuralueella:

“Specifically Kuortane and Kauhava in Vaasa province.”

Noin joka kolmas vastaaja kertoi itsekin joskus asuneensaseudulla, jossa hänen juurensa ovat. Tämä oli huomattavasti yleisempää kotimaassa kuin ulkomailla asuvien vastaajien keskuudessa.

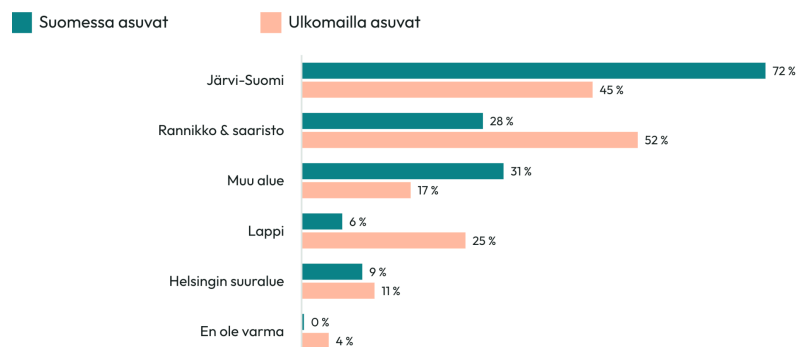
Juurimatkailutausta. Lähes 80 % vastaajista oli tehnyt vähintään yhden matkan esivanhempiensu asuinalueille. Useimmat olivat tehneet enemmän kuin kolme juurimatkaa. Monen tehdyn matkan taustalla oli huomattavasti useammin Suomessa kuin ulkomailla asuva henkilö. 11 % vastaajista oli parhaillaan suunnittelemassa ensimmäistä juurimatkaansa, ja saman verran vastasi, ettei ole käynyt juurillaan eikä suunnittele matkaa tällä hetkellä.

DNA-testaus ja sukututkimus. Hieman yli puolet vastaajista oli tehnyt DNA-testin. Noin puolet oli tehnyt sukututkimusta.

KYSYMYS 26

Missä päin Suomea sukusi juuret ovat?

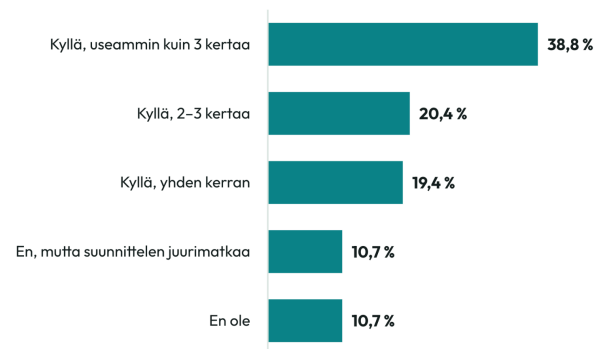
Suomi vs. kv · monivalinta

KYSYMYS 1

Oletko tehnyt juurimatkoja esivanhempiesi asuinalueille?

Yleistulokset · vastaajia 103

Tiesitkö?

Suomalaisia muutti runsaasti Pohjois-Amerikkaan 1800-luvun lopulta ensimmäiseen maailmansotaan asti. Vuosina 1864–1914 yli 300 000 suomalaista asettui Yhdysvaltoihin ja Kanadaan. Muuttoliikkeen huippu oli vuonna 1902, jolloin Pohjois-Amerikkaan lähti yli 20 000 suomalaista.

Eniten siirtolaisia lähti silloisesta Vaasan läänistä. Seuraavaksi merkittävimmät, mutta selvästi pienemmät lähtöalueet olivat Oulun, Turun ja Porin sekä Viipurin läänit. Suomalaiset keskittyivät Yhdysvalloissa erityisesti Minnesotaon, Michiganiin ja Massachusettsiin, mutta myös Oregonin ja New Yorkin alueille. Kanadassa noin 60 % suomalaissiirtolaisista asettui Ontarion alueelle, etenkin Torontoon, Sudburyyn ja Thunder Bayhin.

Toisen maailmansodan jälkeen Ruotsista tuli muuttoliikkeiden pääkohde Pohjois-Amerikan sijaan, vaikkakin edelleen muutettiin - ja yhä muutetaan - myös Atlantin yli. Nykyään Pohjois-Amerikassa arvioidaan asuvan yli miljoona suomalaisjuurista ihmistä.

Lähde: Uschanov, E., Björklund, K. & Korkiasaari, J. 2013. How to Trace Your Roots in Finland. Siirtolaisuusinstituutti.

Kaksi miestä kävelemässä rautatietä. Parry Sound, Ontario, n. 1930. Kuva Varpu Lindströmin kokoelma / Siirtolaisuusinstituutti.

Lisätietoa Suomesta muihin maihin suuntautuneista muuttoliikkeistä:

[Vaikuttavaa tietoa ja ymmärrystä muuttoliikkeistä - Siirtolaisuusinstituutti Siirtolaisuusinstituutti](#)

[Siirtolaisuus Suomesta ulkomaille | Arkistojen Portti](#)

Anitan tarina

Anitan isovanhemmat muuttivat nuorina Suomesta Yhdysvaltoihin. He kuolivat Anitan ollessa vielä lapsi, eikä suomalaisista juurista jäänyt juuri tietoa. Aikuisena heräsi halu tuntea Suomeen jäänyt suku, nähdä heidän elämänsä ja tulla osaksi sitä. Sukua löytyikin: yli 150 suomalaista serkkua. Tähän mennessä matkoja Suomeen on kertynyt 15.

Ensimmäinen matka oli vaikein. Anita varasi bussimatkan Helsingistä Lappiin yhdessä amerikkalaisserkkunsa kanssa nähdäkseen, miten suomalaiset elävät. Amerikkalaisserkun kautta saatiin myös yhteys isoäidin suvun serkkuihin, joka yhdisti heidät myös isoisän puolen serkkuihin. Toisella matkalla hän tapasi lukuisia sukulaisia tutustumisjuhlissa ja sai kuulla jotain hämmästyttävää: hänen tulonsa Suomeen oli ensimmäinen kerta, kun isoisän ja isoäidin suvut ylipäätään tapasivat toisensa.

Anita kokee matkojen muuttaneen häntä. *"I now identify as Finnish thanks to my trips to Finland and sharing life with all my cousins"*, hän kertoo. Kotikaupungissaan hän on liittynyt Suomi-kerhoon ja viettää suomalaisia juhlapäiviä pitkin vuotta. Perheessä on jopa puhuttu Suomeen muutosta.

Ainoa, mikä matkoja olisi helpottanut, on kieli. Hän on yrittänyt oppia suomea kursseilla, kirjoista ja äänitteiltä, mutta

tuloksetta. Sen sijaan 11-vuotias lapsenlapsi edistyy hienosti. Englannin yleistymisen on ollut hänelle helpotus Suomessa.

Tulevilta matkoilta hän toivoo yhteyden säilymistä kasvavaan sukuun, eri paikkakuntien näkemistä ja lisää suomalaisia reseptejä opittavaksi.

Maisema Anitan juuriseudulta Etelä-Savosta. Kuva Laura Björk.

Näkökulma: Minkä ikäisiä ihmisiä juuret ja juurimatkailu kiinnostavat?

Juurista kiinnostuminen ja juurimatkailu yhdistetään usein keski-ikäisyyteen ja sitä myöhempään elämänvaiheeseen. Myös matkailijakyselyn vastaukset tukevat tätä mielikuvaa.

“Identiteetin ja perhehistorian tunteminen ovat tulleet keski-ikäistyttyä tärkeiksi.”

Peräseinäjoella toimivan [Suomen Siirtolaisuusmuseon](#) ulkomailta tulevat suomalaisjuuriset kävijät ovat ikärakenteeltaan pääosin keski-ikäisiä tai sitä vanhempia. Toiminnanjohtaja **Paula Vannesluoman** mukaan tyypillinen vierailija on englanninkielinen yli 60-vuotias henkilö, jonka isovanhemmat tai isoisovanhemmat ovat aikoinaan muuttaneet pois Suomesta.

Samankaltaista viestiä välittää myös **Samira Saramo** Siirtolaisinstituutista. Suurin osa instituutin vierailijoista on eläkeläisiä, ja monet heistä sukututkimuksen harrastajia.

Turun yliopiston folkloristiikan professori **Anne Heimon** mukaan pelkästään ikä ei kuitenkaan välttämättä tuo tarvetta muisteluun ja juurien pohtimiseen, vaan myös käytettävissä

olevalla ajalla on merkitystä. Ikääntyneillä aikuisilla on keskimäärin nuorempia enemmän aikaa miettiä ja selvittää juuriaan.

Ajan tarpeen tiedostaa myös sukututkimuksia työkseen jo lähes 40 vuoden ajan tehnyt sukututkimusopettaja, Suomen Sukututkimustoimisto Oy:n yrittäjä **Ritva Sampio**. Hän kertoo, että sukututkimuksen harrastajat ovat perinteisesti olleet enimmäkseen keski-ikäisiä ja sitä vanhempia. Harrastus on usein aloitettu siinä elämänvaiheessa, kun aikaa on enemmän ja kiinnostus omiin juuriin sekä aiempiin sukupolviin kasvaa.

Tilanne on kuitenkin Sampion mukaan muuttunut. Digitaalisten arkistojen, verkossa olevien sukupuiden ja muiden sähköisten aineistojen ansiosta sukututkimuksen aloittaminen on aiempaa huomattavasti helpompaa, eikä harrastus enää edellytä samalla tavalla arkistoissa käymistä. Myös DNA-testien yleistyminen on herättänyt kiinnostusta erityisesti nuoremmissa ikäryhmissä ja tuonut uusia harrastajia paljon mukaan.

Muallakin on havaittavissa merkkejä siitä, että juuret ja juurimatkailu kiinnostavat myös nuoria. Esimerkiksi **Suoma ry:n** keväällä 2026 tekemän [kyselytutkimuksen](#) (n=1000) mukaan 28 % nuorista Suomessa asuvista aikuisista (18–24-v.) arvostaa mahdollisuutta vierailla paikoissa, jotka tuntuvat osalta omaa

suomalaisuutta. Lähes 46 % kertoi valitsevansa matkakohteita, joissa voi kokea aitoa kulttuuria ja perinteitä.

Myös Tanskassa juurimatkailun parissa pitkään yrittäjänä toiminut **Henriette Brink** kertoo havainneensa muutoksen juurimatkailijoiden ikärakenteessa. Kymmenen vuotta sitten hänen asiakkaansa olivat pääsääntöisesti eläkeläisiä, mutta viime vuosina nuorempien asiakkaiden osuus on ollut selvässä kasvussa. Brink uskoo, että muutokseen ovat vaikuttaneet esimerkiksi tiedon saamista helpottava digitaalisuus sekä sukuhistoriaan ja -tutkimukseen liittyvät TV-sarjat.

Samoilla linjoilla on myös Etelä-Italian Calabriassa juurimatkailuyrittäjänä toimiva **Danilo Verta**, joka kertoo huomanneensa muutosta asiakkaidensa ikärakenteessa viime vuosina. Valtaosa asiakkaista on 50-75-vuotiaita, mutta nykyisin mukana matkustavat aiempaa useammin myös lapset ja lapsenlapset.

Nuoremmat sukupolvet eläytyvät Vertan mukaan näihin matkoihin usein voimakkaasti. He esittävät tarkkanäköisiä kysymyksiä, kokevat vahvoja tunteita kohdatessaan sukulaisiaan ja ovat aidosti kiinnostuneita niistä kylistä, perinteistä, ruoasta ja tarinoista, jotka ovat muovanneet heidän sukunsa historiaa.

Juurimatkailijoiden moninaisuus

Juurimatkailijat eivät ole yhtenäinen ryhmä, vaan kohderyhmässä on useita alaryhmiä ja toisiinsa kytkeytyviä ulottuvuuksia. Juurimatkailupalvelujen tuotteistamisessa ja juurimatkailijoiden kohtaamisessa matkailijoiden moninaisuutta voi hahmottaa esimerkiksi seuraavien taustatekijöiden kautta:

Sukupolvietäisyys. Juurimatkailijoiden joukossa on sekä itse juuriseudulta lähteneitä että toisen, kolmannen, neljännen jne. polven jälkeläisiä.

Sukuhistoriaan ja paikkoihin liittyvä tiedon taso. Osa tietää tarkan kotitilan ja suvun vaiheet, osa kylän, paikkakunnan tai pelkän maakunnan - tai ainoastaan sen, että heillä ylipäätään on juuria Suomessa.

Suomen, paikallisen kulttuurin ja kielen tuntemus. Juuria, kulttuuria ja kieltä on voitu pitää suvussa yllä aina, tai sitten ne voivat olla matkailijalle aivan uusia asioita esim. DNA-testin tulosten saamisen myötä.

Juurien vahvuus. Osan juuret ovat kummankin vanhemman puolelta samalla seudulla, kun taas toisilla juuret ulottuvat monille eri alueille tai useaan eri maahan.

Juuriseudulta lähdön syy. Joukossa on heitä, joiden esivanhemmat päättivät jättää kotiseutunsa työn ja

“paremman elämän” toivossa, mutta myös heitä, jotka/joiden sukulaiset eivät itse päässeet vaikuttamaan lähtöpäätökseen (esim. Suomen viime sotien evakot, adoptoidut lapset, Lokka-Porttipahta-tekojärvien alle jääneiden kylien asukkaat).

Asuinpaikan etäisyys juuriseudulta. Juurimatka voi tarkoittaa spontaania päiväretkeä juurille tai jopa vuosien ajan suunniteltua sekä runsaasti aika- ja taloudellisia resursseja vaativaa matkaa toiselta mantereelta.

Juurimatkan “syvyys”. Yhdelle juurimatka on kepeä lomamatka juuriseudulle, kun taas toiselle matka voi olla voimakkaita tunteita herättävä käänteentekevä kohta elämässä. Syvyys voi myös vaihdella matkasta ja elämänvaiheesta toiseen.

Juurimatkan ensisijainen motiivi. [Ks. s. 14.](#)

Yhteistä lähes kaikille juurimatkailijoille on se, että heillä on jonkinasteinen tunneside matkakohteeseen, vaikka he eivät olisi siellä koskaan aiemmin käyneet. Toisin kuin muut matkailijat, juurimatkailija ei tarkkaile matkakohdetta sen ulkopuolelta, vaan kokee itsekin olevansa enemmän tai vähemmän osa sitä.

Viisi juurimatkailijatyyppiä

Calabrian yliopiston matkailu- ja paikkamarkkinoinnin professori **Sonia Ferrarin** mukaan yksi juurimatkailun palvelutarjonnan haasteista on se, että matkailijoita kohdellaan usein yhtenäisenä ja erottelemattomana ryhmänä, eikä segmentointiin juurikaan pyritä. Tämän seurauksena matkailupalvelujen tarjonta on usein geneeristä eikä räätälöityä tietylle alaryhmälle.

Matkailijoiden tyypittelyä voidaan tehdä monin eri tavoin. Kennedy-Edenin ja Gretzelin (2024) tutkimuksessa tarkasteltiin kirjallisuuskatsauksella henkilökohtaiseen perintömatkailuun (*Personal Heritage Tourism*) liittyviä erilaisia käsitteitä, niiden merkityksiä sekä niiden yhteyttä matkailijoiden motiiveihin ja käyttäytymiseen.

Tutkimus tarjoaa tarkemman ymmärryksen eri matkailijaryhmistä, heidän motiiveistaan ja käyttäytymisestään sekä siitä, mistä lähteistä matkailijat hankkivat henkilökohtaiseen perintöönsä liittyvää tietoa ja millaisissa kohteissa he vierailevat matkansa aikana.

Suomessa henkilökohtaisesta perintömatkailusta puhuttaessa on toistaiseksi käytetty - myös asiaa yksinkertaistaen - yksinomaan sanoja *juurimatkailu* ja *juurimatkailija*, ilman kattokäsitettä tai tyypittelyä.

Kennedy-Edenin ja Gretzelin juurimatkailijatyyppittely

1. **DNA**-matkailijatyyppin ensisijainen tiedonlähde on DNA-testi. Hänen ajurinaan toimii minuuden tunne, ja hän kaipaa yhteyttä geneettiseen perimään.

“Seems I am 100%, so I like to joke, more Finnish blood than most native Finns.”

2. **Juuret** (*Roots*) -matkailijatyyppin ensisijainen tiedonlähde on suullinen ja eletty historia. Hänen ajurinaan toimii kuulumisen tunne, ja hän kaipaa mm. nostalgiaa ja tunnesidettä esivanhempien paikkaan.

“I want to know about local customs, life, people. About Finnishness. Why Finns are happy. Whether I feel a sense of belonging while being there.”

3. Myös **Diaspora**-matkailijatyyppin ensisijaisena tiedonlähteenä toimii suullinen ja eletty historia. Hänen ajurinaan toimii kodin tunne.

“The feeling of being home when my feet touch Finnish soil.”

Diaspora-tyyppi kaipaa samoja asioita kuin Juuret-tyyppi, mutta lisäksi hänelle on tärkeää yhteyden saaminen sukulaisiin.

4. **Esivanhemmat** (*Ancestral*) -matkailijatyyppin ensisijaisina tiedonlähteinä ovat suullinen historia ja arkistot. Hänen

ajurinaan toimii alkuperän tunne. Hän kaipaa nostalgiaa ja yhteyttä perheen menneisyyteen.

“Seeing where ancestors lived, walked, grew up, made a living... trying to place myself in their life.”

5. Myös **Sukututkimus** (*Genealogical*) -matkailijatyyppin ensisijaisia tiedonlähteitä ovat suullinen historia ja arkistot. Hänen ajurinaan toimii sukulinjan tunne, ja hänen kaipuunsa kohdistuu sukupuun rakentamiseen ja “palasten yhdistämiseen”. Sukututkimus-tyyppi on kiinnostunut vierailuista kirjastoissa, sukututkimuskeskuksissa ja arkistoissa.

“I used Ancestry.com to build a family tree and found specific documents which traced my ancestry to South Savo and Lapland region.”

Käytännön tasolla matkailijoiden tarkkarajainen tyypittely ei liene mahdollista saati tarkoituksenmukaista, mutta matkailijoiden moninaisuuden hahmottaminen helpottaa juurimatkailun palveluntuottajan tuotteistamista, viestintää ja asiakaspalvelua.

Matkailijatyyppit mukaillen ja suomennettu lähteestä: Kennedy-Eden, H. & Gretzel, U. 2024. Personal heritage tourism. Teoksessa Novelli, M., Cheer, J.M., Dolezal, C., Jones, A. & Milano, C. (toim.). Handbook of Niche Tourism. Cheltenham: Edward Elgar Publishing, 144–157. Taulukko 13.2 “Typology of personal heritage tourists”. Kirja on lainattavissa esim. Laurean kirjastosta.

Juurimatkan motiivit

Keväällä 2026 tehdyssä kyselyssä matkailijoilta tiedusteltiin juurimatkailuun motivoivia tekijöitä siten, että valittavana oli 12 vastausvaihtoehtoa ja lisäksi avoin *Muu, mikä?* -vaihtoehto. Useampi vastaus oli sallittu.

Tärkeimmiksi tekijöiksi kaikkien vastaajien keskuudessa nousivat

- juuriin liittyvällä seudulla tai paikkakunnalla vierailu (80 % valitsi ko. vaihtoehdon)
- perheen historian ymmärtäminen (77 %) sekä
- esivanhempien kotitilan tai muiden suvun paikkojen etsiminen (66 %).

Seuraavaksi eniten vastauksia keräsivät sukulaisten tapaaminen tai sukutapaamisiin osallistuminen (60 %) sekä hautausmailla ja muistopaikoilla vierailu (ml. sukulaisten hautajaiset) (60 %).

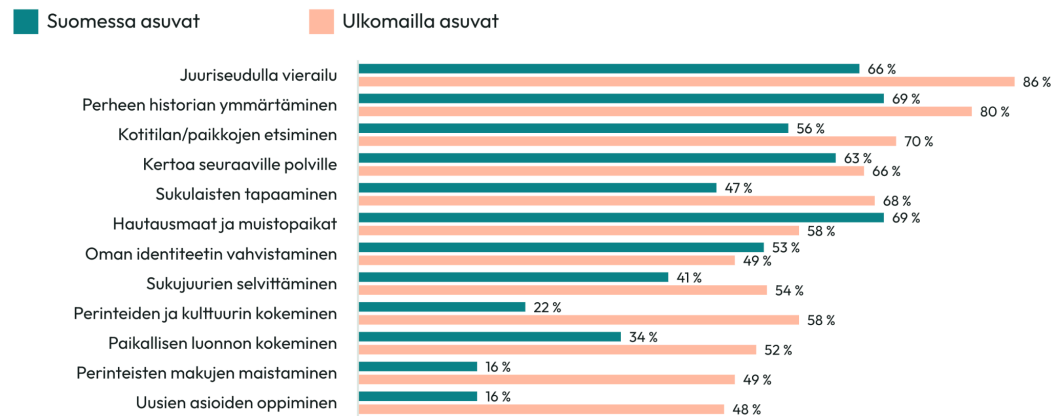
Ulkomailla asuvien vastauksissa erottui Suomessa asuviin verrattuna selvästi korkeampi kiinnostus perinteiden, kulttuurin ja paikallisen luonnon kokemiseen sekä perinteisten makujen maistamiseen ja uuden oppimiseen.

Mahdollisuus kertoa juurista ja juuripaikoista seuraaville sukupolville kiinnosti lähes yhtä paljon niin Suomessa kuin ulkomailla asuvia.

KYSYMYS 2

Mikä motivoi sinua juurimatkailuun?

Suomi vs. kv · monivalinta

Minne halutaan matkustaa?

Matkalijakyselyn vastaajat kokivat yhteytensä Suomeen tai juuriseutuunsa Suomessa vahvaksi. Keskiarvo asteikolla 1–5 oli 4,4. Kotimaassa ja ulkomailla asuvien välillä ei juurikaan ollut eroa. Oma sukuhistoriaansa vastaajat tunsivat keskiarvolla 3,4 (asteikko 1–5). Suomessa asuvien tuntemus oli hieman ulkomailla asuvia korkeampi (3,6 vs. 3,3).

Noin 67 % vastaajista kertoi erittäin todennäköisesti tai todennäköisesti tekevänsä juurimatkan seuraavan kolmen vuoden aikana. Vain noin 4 % vastasi, että matka on erittäin epätodennäköinen. Suomessa ja ulkomailla asuvien välillä ei ollut merkittävää eroa matkan todennäköisyydessä (4,4 vs. 4,2).

Yleisimmin matka haluttaisiin toteuttaa yhdessä puolison tai lasten kanssa tai laajennetulla perhepiirillä. Noin joka neljäs Yhdysvalloissa asuva vastaaja on tehnyt tai haluaisi tehdä juurimatkan vertaisryhmässä. Vertaisryhmämatkalla tarkoitetaan valmiiksi järjestettyä matkaa ns. keräilyryhmänä: osallistujilla on juuret samalla seudulla, mutta he eivät entuudestaan tunne toisiaan.

Lähes 70 % Suomessa asuvista vastaajista haluaisi tehdä seuraavan juurimatkinsa Järvi-Suomen alueelle. Ulkomailla asuvien ensisijainen kohdealue on Rannikko- ja saaristoalueet

(48 %), ja Järvi-Suomi on seuraavaksi suosituin (44 %).

Ulkomailla asuvia kiinnostaa myös Lappi (34 %) ja noin joka neljättä myös Helsingin suuralue. Alueita sai valita useita, joten kaikki maininnat eivät välttämättä kohdistu vastaajien omille juurialueille.

Avoimissa vastauksissa oli suurta hajontaa matkakohdetoiveen tarkkuudessa. Maininnat kohdistuivat koko maakunnasta kuntatasolle tai tarkkaan kylään, jopa yksittäiseen paikkaan kylässä. Mainituiksi tulivat esimerkiksi Pohjois-Karjala, Lentiira, Jalasjärvi, Lokka, Karstula, Paltamo, Rauma, Mouhijärvi ja Kallio (Helsinki). Mukana oli myös menetetyn Karjalan paikkakuntia. Moni myös perusteli kohdevalintaansa.

“After looking at Ancestry, my great grandfather was born in Pera Siinajoki, Finland in 1882.”

“My family came from South Savo and also Lapland so I am interested in visiting those areas to see what kind of place my ancestors lived in. I specifically am also interested in Karelian culture since my grandmother sang stories from the Kalevala and encouraged interest in native folk tales. Part of my family also came from much further north in Lapland so I would like to see just how different of a world exists in the far north.”

“Most of my family were from North Savo and Karelia regions.”

Miksi osa ei matkusta juurilleen?

Turun yliopiston folkloristiikan professori Anne Heimon mukaan ensimmäiselle siirtolaissukupolvelle jää usein valtava kaipuu, ja moni haluaa käydä juuriseudullaan edes kerran. Juurimatka saattaa helpottaa oloa, jos on jäänyt ikävöimään entistä kotimaataan, seutua ja ystäviään siellä. Seuraavalla sukupolvella matka on monelle suuri haave, mutta kaikilla se ei toteudu. Tähän on suuria yksilöllisiä eroja ja syitä. Kolmas sukupolvi puolestaan integroituu enemmän uuteen yhteiskuntaan, minkä myötä kiinnostus juurimatkaa kohtaan voi vähentyä.

Lisäksi kaikki eivät koskaan kiinnostu juuristaan, eivätkä kaikki juuristaan kiinnostuneetkaan koskaan matkusta juurilleen. Juurimatka voi kilpailla muun vapaa-ajan käytön ja muiden matkakohteiden kanssa, Heimo toteaa.

“Det finns så många andra resor att göra och så få semesterdagar.”

Juuria voi myös olla monessa eri maassa ja/tai aivan eri puolilla Suomea. Aika, kiinnostus ja/tai raha eivät välttämättä riitä ainakaan samanaikaisesti useisiin juuriin ja juuriseutuihin perehtymiseen ja niille matkustamiseen. Heimon mukaan kyse on pitkälti siitä, mikä milloinkin nousee esiin ja mihin tai keneen halutaan identifioitua.

Matkailijakyselyssä saatiin 22 avointa vastausta siihen, miksi juurimatkaa ei ole – ainakaan vielä – tehty. Ulkomailla asuvien vastauksissa nousevat esille mm. ajan puute ja matkan kustannukset, mutta myös paikallisten kontaktien ja kielitaidon puute.

“I have been waiting for a Finnish speaking friend to be available to help me. I don't speak Finnish well enough to do this by myself.”

“Cost, knowledge of logistics and lack of local points of contact.”

Mukana on myös hyvin yksilöllisiä syitä, kuten pelko joidenkin perheenjäsenten loukkaantumisesta, vasta äskettäin tullut tieto suomalaisista juurista, terveydentila tai ilmastonäkökulma.

“Just found out my DNA results. Never been in Europe.”

“I don't want to harm the climate by flying and a trip abroad on a ship would take too long.”

OSIO 2: Millaisia palveluja juurimatkailijat haluavat ja miten he niitä varaavat?

“I would like to have Finnish-speaking help to help me visit the village, find the farm, find family records, find family graves and understand the history and culture of the village and region.”

Vain noin yksi kymmenestä matkailijakyselyyn vastanneista kertoi nähneensä joskus suomalaisen juurimatkailuun liittyvää markkinointia tai muuta viestintää. Heistäkin osa vastasi tätä koskevaan kysymykseen “kyllä”, koska he olivat nähneet kyseiseen matkailijakyselyyn liittyvää viestintää sosiaalisessa mediassa.

Juurimatkan suunnitteluun tarvittavaa tietoa vastaajat etsivät/etsisivät ensisijaisesti sukulaistensa kautta, matkailusivustoilta /alueellisten matkailutoimistojen verkkosivuilta tai sosiaalisesta mediasta. Myös sukututkimussivustoja ja suomalaisyhteisöjä hyödynnettiin /hyödynnettäisiin tiedon hankinnassa. Yksittäisiä mainintoja saivat myös mm. FinnFest, Finlandia Foundation National, paikalliset kirkot, kotiseutuyhdistykset ja Al.

73 % käyttäisi palveluiden etsintään juurimatkailuun erikoistuneita sivustoja, jos sellaisia olisi tarjolla. Joka viides ei osannut sanoa. Vain viisi vastaajaa kertoi, ettei käyttäisi kyseisiä sivustoja.

Kysymys *Mitä matkailu- tai muita palveluja käytit tai yleensä käytät juurimatkallasi?* toteutettiin avoimena kysymyksenä. Kysymyksen yhteydessä annettiin esimerkkejä (majoitus, ravintolat, kahvilat, opastus-/ohjelmapalvelut, ruokakaupat, huoltoasemat, museot jne.). Moni vastasi kysymykseen “kaikkia noita” / “all of the above”, mutta myös rajauksia ja täydennyksiä tuli runsaasti.

“Accommodations, restaurants and cafes, grocery stores, museums, shopping (Finnish goods and souvenirs), tori, bus, taxi, railroad system, tram service, history related venues, churches, farms, amusement parks, ATMs/banks, bars, zoo,

boat rides, Suomenlinna. I have taken all five nieces and nephews to Finland. They all got to see the maternal family farm.”

“Juna, kahvila, ravintola, polkupyörälainaus, hostelli, veneily, ruokakaupat, museo, kirkko, hautausmaa.”

“Recommendations from family or locals.”

Kyselyyn vastanneista puolet piti matkailupalvelujen paikallisuutta ja aitoutta erittäin tärkeänä. **Erittäin tai melko tärkeänä paikallisuutta ja aitoutta juurimatkan palveluissa piti lähes 80 %.** Vain kaksi prosenttia vastasi, ettei palvelujen paikallisuus ja aitous ole lainkaan tärkeää.

Pääosa vastaajista on tehnyt/tekisi juurimatkan suunnittelun ja varaukset itse, useimmiten suoraan usealta palveluntuottajalta. Vain pieni osa on käyttänyt/käyttäisi matkatoimistoa.

Vastauksiin saattaa vaikuttaa se, että toisin kuin esimerkiksi Italiassa, Skotlannissa ja Irlannissa, Suomessa juurimatkailuun erikoistuneita matkanjärjestäjiä tai Travel Designereita ei juurikaan ole tarjolla. Joka neljäs kertoi tämän syyksi siihen, että on varannut/varaisi palveluja itse erikseen useasta paikasta. Suomessa asuvat pitivät tätä jopa yleisemmin syynä kuin ulkomailla asuvat (30 % vs. 23 %).

“This is where I am stuck. I would love to have some help in arranging my visit.”

“If there were a website or service dedicated to this type of trip I would consider booking through that. But I have planned my own itinerary and trip so far using traditional websites to buy tickets and lodging as well as research local points of interest.”

“Arranged trip to Finland by myself, and used maps of Finland and Finnish dictionary.”

“First trip was with little planning, personal driving road trip, little itinerary mapped out in advance.”

Yleisin syy siihen, että palveluja varataan useasta paikasta, on vastaajien mukaan kuitenkin se, että matka halutaan rakentaa itse. Valintaa perustellaan mm. joustavuudella, kustannussäästöllä ja vapaammalla aikataululla. Yksittäisiä mainintoja saavat mm. terveyssyyt ja se, että juuriseutu on lähellä.

“Price- olen nuuka.”

“Freedom of weeks without a particular itinerary that I can change at whim.”

Moni juurimatkailija tekee useamman kuin yhden matkan. Koska juurien etsiminen ja juuri-identiteetin työstäminen on usein pitkäaikainen prosessi, palvelujen tarve voi vaihtua matkasta toiseen.

“My first trip to Finland was as a tourist. My second trip I will want to go through family history and try to focus more on exactly this topic of finding more about my personal heritage.”

“I like the flexibility of planning our trips. Now that I'm older I would consider using a service.”

Anne Heimon mukaan ensimmäisen polven siirtolaiset haluavat usein - ehkä tiedostamattakin - palata lapsuuteensa ja lapsuusajan kokemuksiin. Aistimukset, esimerkiksi tuoksut, ovat tärkeitä, sekä se, miltä asiat tuntuvat. Halutaan uida järvessä, sauna ja kokea entisen kotiseudun luontoa. Moni on utelias näkemään, miten asiat ovat nyt, mikä on muuttunut ja mitä entistä on vielä jäljellä.

Seuraavat sukupolvet havainnoivat juurimatkoillaan, onko tämä sitä mitä minulle on kerrottu ja miten olen kuvitellut asioiden olevan. Halutaan saada kokea tunne siitä, että tässä paikassa se kaikki kuulemani tapahtui ja täällä esivanhempani elivät. (Heimo 2026.)

“To get a sense of the region my family came from and imagine how and why they left; to walk or swim where they may have been, to see the streets, roads, farms, forests, rivers where they may have spent time.”

Aina todellisuus ja ennakkotiedot tai -mielikuvat eivät kohtaa. Juurien selvittäminen ja lisätiedon saaminen ennen

juurimatkaa tai sen aikana saattavat aiheuttaa myös yllätyksiä, jotka voivat olennaisestikin muuttaa käsitystä itsestä, suvusta tai sukutarinaan liittyvistä paikoista. Matkailijakyselyn vastaajat antoivat yksittäisiä esimerkkejä myös tällaisista muutoksista.

[Merkityksellisintä on ollut] “käydä DNA avulla löytyneen isoisäni haudalla ja nähdä hänen rakentamansa talo ja löytää kuolinpaikka. Isoisäni on ollut tähän asti kadoksissa ja äitini adoptiopapereissa hänen piti olla Saksalainen sotilas, mutta DNA yllätti ja hän olikin Suomalainen sotilas.”

Sannan tarina

Sanna on juurimatkailija, jolle matkustaminen on syventymistä omaan tarinaan. Hänellä on vahva sisäinen motivaatio ja halu ymmärtää, kuka on ja mistä tulee. Sannalle juurimatkailu on siten ennen kaikkea oman identiteetin rakentamista. Matkat vastaavat kysymyksiin, joita ei voi ratkaista pelkällä tiedolla – ne pitää kokea paikan päällä.

Sanna on kasvanut adoptioperheessään Pohjois-Pohjanmaalla. Vuosikymmenten mittaan hän on selvittänyt DNA-testien ja sukututkimuksen avulla biologiset juurensa, jotka ulottuvat Koillismaalle ja pakkoluovutettuun Karjalaan.

Sanna ei ehtinyt käydä juurillaan rajan takaisessa Karjalassa ennen rajan sulkemista. Nykyisin hän tekee juurimatkoja etenkin Pohjois-Karjalaan ja Kuusamoon. Seuraava matka on suunnitteilla Bomban alueelle ja/tai Valamon luostariin.

Sanna suunnittelee matkansa itse. Hän arvostaa vapautta edetä omassa tahdissa ja spontaanisti. Hänen ostamissaan palveluissa ja tuotteissa korostuu paikallisuus: aidot maut, käsityö, historia ja paikalliskulttuuri. Esimerkiksi vierailu Karhuntassun matkailu- ja kulttuurikeskuksessa Kuusamossa tai sultsinoiden ostaminen Pohjois-Karjalassa ovat Sannalle merkittäviä juuri-identiteettiä vahvistavia kokemuksia.

Sannan juurimatkoihin sisältyy ohjelmaa ja palveluja laajalla kirjolla – majoituksesta ja ravintoloista museoihin, paikallisiin kulttuuritapahtumiin ja hautausmaakäynteihin. Majoitustarve vaihtelee asuntovaunupaikasta vuokramökkiin ja hotelliin.

Matkalle Sanna lähtee yleensä perheensä kanssa, mutta joskus myös yksin. Yksin matkustaessa korostuu mahdollisuus syvempään, henkilökohtaiseen kokemukseen.

“Juurimatkan erottaa muista matkoista vahva tunnekokemus: kuulun tähän kulttuuriin ja maisemaan, täältä olen lähtöisin. Tunnen itseni osaksi paikkaa.” – Sanna

Esimerkkejä tarjonnasta muualla

Taigawise Oy:n laatiman juurimatkailuraporttikokonaisuuden ensimmäisessä osassa ([*Juurimatkailu liiketoimintana - Nykytila Suomessa ja Euroopassa*](#)) käsitellään Euroopan benchmarking-alueiden juurimatkailupalvelujen kehittämisen taustoja ja juurimatkailuliiketoiminnan toimintamalleja. Lisäksi raportissa on esimerkkejä sekä yksityisen että julkisen sektorin tuottamista juurimatkailupalveluista.

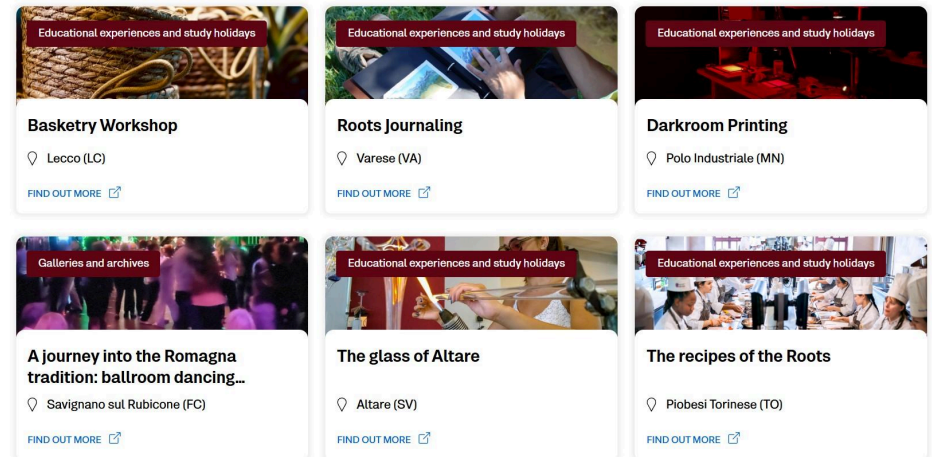
Tässä raportissa esitellään palveluita ja tuotteita yleisellä tasolla kohdealueittain. Mukana on myös raikkaita ja innovatiivisia poimintoja edelläkävijäalueiden tarjonnasta.

Italia on juurimatkailijoille suunnattujen palvelujen runsaudensarvi ja tällä hetkellä ketterimmin kehittyvä. Tarjolla on matkan suunnittelu- ja toteutuspalvelujen lisäksi esim. juurimatkailuun erikoistuneiden paikallisoppaiden palveluja, sukututkimuspalveluja, Italiassa ja verkossa toteutettavia kielikursseja, alueellisia kokkikursseja (myös live-kursseja verkossa), kiinteistövälityspalveluja sekä kansalaisuushakemusten avustamispalveluja. Lisäksi on verkkokauppoja, joissa myydään alueellisia ruokatuotteita ja käsitöitä.

[Italea.com](#)-juurimatkailusivuston tarjonnassa nousee vahvasti esille *skillcation* eli loma, jonka aikana opitaan jokin uusi taito.

Juurimatkailijan kohdalla se voi tarkoittaa vaikkapa paikallisen mozzarellan tekemistä Marateassa tai *napulitanon* - Napolin kielen - kurssia Napolissa. Kurssilla myös lauletaan napulitanonkielisiä lauluja.

Get inspired...

[Italea.com](#)-sivustolla esiteltävien juurimatkailupalvelujen yhtenä kategoriana on *Learn*.

Myös juurimatkailijoita kiinnostavaa tietoa ja maastamuuttotarinoita on helposti löydettävissä. Alueellisen yleistiedon lisäksi jaetaan mm. juurien etsintään liittyvää tietoa, paikallisten perinnetapahtumien esittelyjä ja ajankohtatietoja sekä paikallisiin ruokaperinteisiin liittyviä vinkkejä. (ks. esim. [Italea.com](#))

Juurimatkailun ympärille on tuotteistettu myös monenlaisia innovatiivisia palveluja, kuten esimerkiksi hääjuhlamatkoja. Italialaisjuurisia pareja houkutellaan tulemaan juurilleen Italiaan vihittäviksi esimerkiksi näin: *“We are specialized in Roots Tourism: if this is your ancestors’ original land, you can “Say Yes” in the Marche Region, Italy.”* Tarjolla on myös [kosinnan sisältävän juurimatkan suunnittelu- ja toteutuspalveluja](#). (Marche for Wedding 2026).

Myös **Irlannin** juurimatkailun tuotevalikoima on laaja ja kattaa koko matkan kaaren. Verkossa on runsaasti tukimateriaalia juurien etsintään, ja tarjolla on sekä [ammattimaisia sukututkimuspalveluja](#) että vapaaehtoisvoimin tuotettua sukujuurten selvityspalvelua. Matkaa varten on saatavilla juurimatkan suunnittelu- ja toteutuspalveluja sekä erikoistuneita opastuspalveluja. Myös Lentoyhtiö Aer Lingusin kautta myydään juurimatkailijoille suunnattuja [valmiita lomapaketteja](#) (fly & drive).

Yksi Irlannin omaleimaisimmista palveluista on vapaaehtoisten tarjoama Meet & Greet, jossa paikalliset toivottavat juurilleen palaavat matkailijat tervetulleiksi ja näyttävät heille heidän esivanhemiinsa liittyviä paikkoja. Meet & Greet -palvelu on osa [Ireland Reaching Out](#) (Ireland XO) -järjestön toimintaa.

Skotlannissa tarjolla on runsaasti ammattimaisia, akkreditoitujen sukututkijoiden palveluja, juurimatkan

suunnittelu- ja toteutuspalveluja sekä lukuisia juurimatkoihin erikoistuneita opastuspalvelujen tuottajia. Opastetut matkat ovat tyypillisesti räätälöityjä yksityismatkoja kuljettaja-oppaineen. Monet toimijat tarjoavat myös self drive -reittisuunnitelmia omatoimimatkailijoille, jotka haluavat liikkua omaan tahtiin valmiin rungon turvin.

Klaanikulttuuri on tuotteistettu monenlaisiksi aktiviteeteiksi juurimatkailijoita varten. Tarjolla on ohjelmapalveluja [kiltti-työpajasta](#) klaanilinnavierailuihin. Juurimatkailupalveluja tarjoava yritys voi myös sisällyttää yksilöityyn matkaohjelmaan vaikkapa esivanhempien seutuun liittyvän viskitislaamovierailun. Kesäisin Skotlannissa järjestetään [Highland Games](#) -tapahtumia, joihin osallistuminen voidaan kytkeä osaksi juurimatkaa.

Yksi Afrikan benchmarking-maista on **Ghana**. Vuonna 2019 tuli täyteen 400 vuotta siitä, kun ensimmäiset ghanalaiset vietiin orjiksi Amerikkoihin. Ghana kutsui tuona vuonna ghanalaisten jälkeläisiä “palaamaan kotiin” juurimatkan merkeissä. (ATTA 2025.) Ghanalainen tarjonta ei rakennu yksilöllisen sukututkimuksen ympärille vaan laajemman, koko maahan kohdistuvan juuriyhteyden “uudelleen löytämiseen”. Matkapaketeissa ei sivuuteta orjuuden historiaa, ja mukana on usein myös *skillcation*-ulottuvuus, (ks. esim. Ashanti African Toursin tarjoama [Ghana Homecoming Heritage Tour](#)).

Maddyn tarina

Maddyn isoisä muutti aikoinaan Norjasta Yhdysvaltoihin, kun taas hänen puolisonsa on syntynyt Suomessa ja muuttanut Yhdysvaltoihin nuorena aikuisena. Säännöllisten Suomen vierailujen lisäksi pariskunta vietti mm. häänsä pohjanmaalla ja ovat tuoneet amerikan sukulaisiaan Leville joulunviettoon. Viime vuosina matkailu on laajentunut myös omatoimisiin automatkoihin Norjaan. Matkoilla he ovat tutustuneet omiin sukujuuriinsa Pohjanmaan Isokyrössä ja Norjan Lillehammerin seudulla.

Yhdysvalloissa heidän lähisukunsa on pieni, mutta Suomessa ja Norjassa sukulaisia on huomattavasti enemmän. Siksi matkojen tärkein motiivi on yhteydenpito sukulaisiin ja uusien suhteiden rakentaminen.

"We have a small family at home, this is our chance to get a bigger family."

Kesällä 2025 pariskunta vei ajatuksen vielä pidemmälle järjestämällä Lofootille sukutapaamisen, johon kutsuttiin sukulaisia sekä Suomesta että Norjasta. Lofootit eivät olleet kummankaan suvun historiallista kotiseutua, mutta paikka valittiin tietoisesti neutraaliksi ja houkuttelevaksi kohteeksi, johon molempien maiden sukulaisten uskottiin mielellään matkustavan.

"Place is important – even though it wasn't in family history."

Tapaamisen tavoitteena ei ollut vain muistella menneitä, vaan luoda uusia yhteyksiä erityisesti nuorempien sukupolvien välille. Ajatuksena oli, että ensimmäinen kohtaaminen madaltaa kynnystä pitää yhteyttä ja tavata myös tulevaisuudessa.

"We wanted to connect people and see if we can carry this forward."

Ajatus osoittautui onnistuneeksi. Tieto tapahtumasta levisi erityisesti Norjan suvun keskuudessa, ja osallistujia ilmoittautui enemmän kuin järjestäjät olivat alun perin odottaneet.

Tapaamisen valmistelu alkoi jo vuotta aiemmin, kun pariskunta teki automatkan pitkin Norjan rannikkoa. Matkalla etsittiin mahdollisia majoituspaikkoja ja palveluntarjoajia tulevaa sukutapaamista silmällä pitäen. Erään kokoontumispaikan kohdalla syntyi heti tunne, että juuri siellä suuremman suvun yhteinen viikonloppu voisi onnistua.

Viikonlopulle suunniteltiin yhteistä ohjelmaa, mutta osallistuminen haluttiin pitää joustavana. Jokainen sai valita itse, mihin aktiviteetteihin osallistui, kun taas illat oli varattu yhdessäololle. Yksi tärkeimmistä hetkistä oli antaa jokaiselle osallistujalle mahdollisuus kertoa oma tarina – jakaa oma näkökulma suvun historiaan ja kuulla muiden kokemuksia.

Maddyn näkökulmasta juurimatkailu rakentuu siis ennen kaikkea elävien ihmissuhteiden ympärille. Historialliset paikat ja sukututkimus ovat tärkeitä, mutta vielä tärkeämpää on se, että matka synnyttää uusia kohtaamisia ja vahvistaa sukuyhteyttä myös tuleville sukupolville. Matkoilla he suosivat lisäksi paikallisia palveluita ja tuotteita, erityisesti käsityötä, sillä niiden kautta kohteeseen syntyy henkilökohtaisempi ja aidompi yhteys.

Tarinassa korostuu, että juurimatkailun merkitys ei aina liity pelkästään menneisyyteen. Se voi olla myös tulevaisuuteen suuntautuva investointi – tapa rakentaa uusia sukulaisuussuhteita, vahvistaa yhteisöllisyyttä ja luoda perinteitä, jotka jatkuvat seuraaville sukupolville.

Sukutapaamisen tarkoitus oli luoda uusia yhteyksiä etenkin nuorempien osallistujien kesken. Matkahjelmassa oli modulaarinen rakenne ja aikataulullista väljyyttä.

Juurimatkan universaali ydin

Italiassa on jo pitkään sekä tutkittu että kehitetty juurimatkailua. Vuonna 2017 tehdyssä laadullisessa tutkimuksessa haastateltiin calabrialaisjuurisia, lähinnä Argentiinassa, Brasiliassa, Kanadassa ja Australiassa asuvia, vähintään kerran juurillaan käyneitä matkailijoita sekä matkailukentän ja julkisen sektorin toimijoita.

Italian kysyntä- ja tarjontapuolen (matkailijat, toimijat, yhdistykset, kunnat) ja strategisen markkinoinnin näkökulman kattava tutkimus monilta osin Suomessa keväällä 2026 tehdystä matkailijakyselystä. Silti näiden kahden tulosten keskinäinen vertailu on kiinnostavaa. Esiin nousee mm. seuraavia **yhteneväisyyksiä**:

Identiteetti ja tunneside ovat molemmissa matkan merkittävä motiivi. Kummassakin juurimatka on pohjimmiltaan identiteetin rakentamista ja kuulumisen kokemus, ei tavanomainen lomamatka.

Sukututkimus toimii sekä motiivina että palvelutarpeena. Kummassakin korostuu ennen matkaa tehtävä tutkimus, arkistot, kirkonkirjat ja asiakirjat. "Täydellisessä" juurimatassa on paljon samoja toiveita: paikallinen, alueen tunteva opas, sukututkimus-/arkistoapu, suvun paikkojen paikantaminen,

kieliapu, autenttinen ruoka sekä modulaarinen palvelupaketin rakenne.

Matkan toivotut käyntikohteet ovat samankaltaisia.

Molemmissa korostuvat käynti esivanhempien kotiseudulla, kotitilan/-talon etsiminen, monesti myös sukulaisten tapaaminen ja hautausmaavierailut. Sama "pyhiinvaellusrakenne" toistuu maasta riippumatta.

Juuriin liittyvillä yhteisöillä, yhdistyksillä ja tapahtumilla on tärkeä rooli. Näitä ovat esim. Calabrian Pro Locot, siirtolaisyhdistykset ja emigranttijuhlat, ja suomalaisjuurisilla Finlandia Foundation, FinnFest, sukuseurat, pitäjäseurat ja Facebookin sukututkimusryhmät. Lisäksi molemmissa matkailija toimii kohteen "lähettiläänä" ja haluaa tyyppillisesti palata uudelleen juurilleen.

Myös maiden välisiä **eroja** on havaittavissa:

DNA-testaus korostuu suomalaisjuuristen vastaajien keskuudessa. 52 % kyselyyn vastanneista on tehnyt DNA-testin ja 77 % heistä kertoo sen ja/tai sukututkimuksen lisänneen matkustushalukkuutta. Calabrian aineistossa korostuu enemmän asiakirja- ja arkistopohjainen sukututkimus; DNA-testiä ei nosteta vastaavana ilmiönä.

Kansalaisuus toimii yhtenä motiivina calabrialaisjuurisilla. Erityisesti Argentiinassa asuvia kiinnostaa Italian kansalaisuus.

Suomalaisaineistossa kansalaisuus näkyy vain marginaalisesti (muutama kysymys siitä, miten Suomen kansalaiseksi pääsee).

Suomessa on menetetyn kotiseudun ulottuvuus. Evakkojen jälkeläisille esivanhempien kotiseutu on nykyisen rajan takana ja saavuttamattomissa, mikä edellyttää korvaavia tuotteita (esim. museot, teatteri, pitäjätapahtumat, virtuaalivierailut).

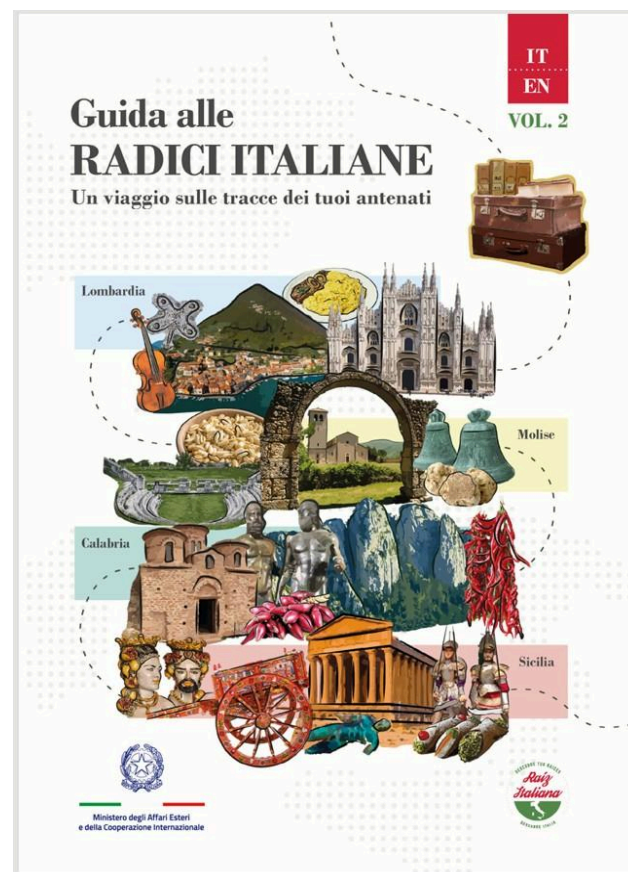
Suomella on oma **saamelaisulottuvuutensa**. Yksittäisissä avoimissa vastauksissa korostetaan saamelaisten juurien merkitystä suomalaisten juurien ohella.

Ruokaviennin, ruokakulttuuriin liittyvien kurssien ja juurimatkailun strateginen kytkös on Italian erityispiirre.

Suomalaisjuuristen vastauksissa nousee esille itse leipominen, etenkin karjalanpiirakat, mutta ei niinkään ulkomailla kaupasta ostettavat tai verkosta tilattavat suomalaiset elintarvikkeet tai esimerkiksi perinneruokakurssit.

Vinkki:

Italian ensimmäisen juurimatkailuraportin kirjoittivat Kutsu juurimatkalle – kulttuuriperintö ja suomalaiset juuret matkailussa -hankkeen webinaarissakin keväällä 2026 vieraillut Sonia Ferrari sekä Tiziana Nicotera. Raportti on luettavissa englanninkielisenä [täällä](#).

Italiaan matkustaville juurimatkailijoille on tuotettu alueellisesti jaoteltu viisiosainen opassarja matkan suunnittelun ja toteutuksen avuksi. Oppaat ovat ladattavissa maksutta [Italia.com](https://www.italia.com)-juurimatkailusivustolta.

OSIO 3: Mitä juurimatkat merkitsevät?

“The trip to Finland was the most meaningful and memorable of my international travels.”

Matkailijakyselyn tunnepitoisimmat vastaukset olivat kuvaukset omista aiemmista matkoista ja niiden merkityksestä sekä toiveet täydellisestä juurimatkasta.

Yhteys ja kuulumisen tunne

Juurimatkan merkityksellisimmän annin kuvauksissa toistui syvä tunnekokemus: identiteetin vahvistuminen sekä yhteys ja kuuluminen paikkaan, sukuun ja sukupolvien jatkumoon. Moni kuvasi löytäneensä jotakin uutta – joko suvustaan tai itsestään.

“Koen ne ympäristöt, mistä vanhempani ovat lähtöisin. Yritän ymmärtää paremmin heitä ja heidän suhtautumistaan elämään. Se auttaa parempaan itseymmärrykseen, toivottavasti.”

“Strengthening my identity and gratitude to the ancestors and land by appreciating and knowing them.”

“Näin biologisen äitini kotitalon ja sain puhua hänet tunteneiden ihmisten kanssa.”

Tärkeäksi koettiin myös sukuhistorian ja suomalaisten juurien siirtäminen jälkipolville.

“Personal connection to the places of my heritage to pass down to future generations. A bonus would be to meet relatives or see their names in archives.”

“Att förstå min familje historia och att sedan berätta den vidare till mina söner.”

Myös juuriin ja juuriseutuun liittyvän käytännön tiedon lisääminen ja perinteiden oppiminen koettiin merkitykselliseksi niin Suomessa kuin ulkomailla asuvien vastaajien keskuudessa.

“Olla omasta kulttuuriperinnöstä ylpeä, ymmärtää taitojen tarpeellisuus ja pyrkiä jatkamaan perintöä edelleen. Tallettaa sanastoa.”

Täydellinen juurimatka

Kysymyksellä *“Millainen olisi sinulle täydellinen juurimatka?”* haettiin vastauksia mm. siihen, millaisia juurimatkaan liittyviä palveluja vastaajat toivoisivat olevan saatavilla. Avoimet vastaukset vaihtelivat lyhyistä *“siistit paikat, kohtuu hinnat”* -tyyppisistä toiveista pitkiin kertomuksiin unelmien juurimatkasta. Mukana oli myös konkreettisia tuote- ja palveluideoita.

“Palvelu joka laittaa suvun asuinpaikat taloineen kartalle.”

“I would like to visit virtually and would pay the required fee to do so.”

“Pieniä ”rengasmatkoja” suunniteltuina, joissa on paikallisia nähtävyyksiä, yms...”

“...also language translation services may be helpful with family meetings. including lots of sauna and a few days at a cottage.”

Sukututkimuspalvelut ja omatoimisen tiedonhankinnan helpottamisen toive nousivat esille monessa täydellisen juurimatkan kuvauksessa.

“Would love to connect with someone from the local museum or archives before the trip to provide them with the details I

have about my family. Would be very happy to pay for some deeper research.”

“I would like to see something like regional research areas where you can research your family in Finland. This is probably available in databases in libraries, but is not publicized.”

Myös luonto ja sauna saivat mainintoja.

“Esimerkiksi murre- ja seutuun tutustumiskurssi paikallisessa opistossa, nostalgiaa huokuva majoitus, paikallisia perinteisiä makuja ja luontoelämyksiä kiireettömästi.”

“... anything that puts me in the center of nature in some way. SAUNA - not spa type but authentic Finnish sauna on a lake or river.”

Monet sekä Suomessa että ulkomailla asuvat vastaajat pitivät paikallista opastusta tärkeänä osana matkaa.

“Guided tours based upon the tourist's family historical background & interests.”

Vaikka ulkomailla asuvista vastaajista noin joka kolmas kertoi, että aikoo tai haluaa vierailla seuraavalla juurimatallaan (myös) Lapissa, ei yhdessäkään vastauksessa mainittu toiveena revontulia tai husky-koiria. Porot mainittiin kahdesti, ja joulupukki sai yhden maininnan.

Juurimatkatoive Etelä-Pohjanmaalle

Osa vastaajista oli käyttänyt runsaasti aikaa unelmansa hahmotteluun. Kysymys täydellisestä juurimatkasta ei tuottanut heiltä vain lyhyitä toiveita, vaan valmiiksi ideoituja matkakonsepteja – pieniä yksityiskohtia myöten. Seuraava visio sijoittuu Etelä-Pohjanmaalle ja etenee kuin matkaohjelman käsikirjoitus sisältäen junalla kohteeseen matkustamisen, majoituksen, opastuksen ja ohjelmapalveluja.

“Meidät viisi serkusta kuskattaisiin junalla kotiseutumme asemalle. Omassa looshissa olisi hyvä ruokatarjoilu. Asemalla olisi vastassa mieskuoron kvartetti pohjalaisten kansallispuvussa ja lierihatut päässä. Eteläpohjalaisia kansanlauluja.

Vaihtoehtoinen ateria: Aseman lähelle on rakennettu pohjalainen perinnetalo jossa tarjolla pohjalainen pitopöytä.

Opas saapuu autoineen kahvin aikaan ja kertoo kolmen päivän ohjelmasta. Auto on tilava ja vähän ylellinen. Opas on taiteellinen sukututkija, joka tuntee hyvin paikalliset olot ja kulttuurin.

Yövyimme perinnetaloissa joissa on kuitenkin mukavuudet, sekä herkullista ruokaa. Taloissa voisi olla pari tuntia

”palveluskuntaa”, joka olisi pukeutunut vanhan ajan asuihin ja kertoisi elämästään 200 vuotta sitten.

Muutenkin tällaisia perinnetaloja voisi olla siellä täällä ympäri Suomea. Ei museoita, mutta kauniisti ja tyylikkäästi sisustettuja rakennuksia maakuntien ominaispiirteineen. Ehkä vieraat voisivat vuokrata jonkinlaisia perinneasuja, ehkä kansallispukujakin. Paikalliset nuoret voisivat esittää kansantansseja – iloisesti, vapaasti ja epätäydellisesti.

Kukin paikkakunta etsisi parhaat puolensa ja parhaat voimansa, joiden ei tarvitsisi olla ollenkaan ammattilaisia. Mutta esim ruuan ja asujen olisi hyvä olla laadukkaita ja kauniita.”

Kuva Seinäjoki Region

Juurimatkailu osana elämäntapaa

Matka juuriseudulle on monille juuristaan kiinnostuneille vain yksi - vaikkakin tärkeä - tapa pitää yllä yhteyttä omiin juuriin. Juuret voivat näkyä arjessa monin eri tavoin pukeutumisesta ja koruista juhlapyhien viettoon ja sukututkimusharrastukseen.

Matkailijakyselyssä ainoastaan neljä vastaajaa 103:sta ei vastannut lainkaan kysymykseen siitä, minkä muun kuin matkailun avulla juuriyhteyttä pidetään yllä. Kaikki muut vastaajat kertoivat lukuisia eri keinoja, joilla he vahvistavat suomalaista tai Suomen sisäistä alueellista juuri-identiteettiään arjessa.

“Participating in Facebook groups related to the topic, communicating with relatives in Finland, reading related material, books, articles etc., preparing traditional foods and baking, following cultural holidays, talking to Finnish and Finnish-American friends in the U.S.”

“Our local community has a high number of Finnish immigrants so there is an abundance of festivals, traditional foods, and history available.”

Yksi suosituimmista tavoista juurien ylläpitämisessä on saunominen, joka toistui etenkin ulkomailla asuvien

vastauksissa. Moni mainitsi, että kotona on sauna, joillakin jopa kaksi.

“SAUNA every Saturday.”

“FB groups, ate maksalaatikkoa for dinner tonight, built my own sauna, served on boards of Finnish Organizations.”

“Håller kontakt med släkt och vänner i Finland, äter vissa finska rätter på jul och påsk. Bastar givetvis.”

Sauna koettiin matkailijakyselyssä tärkeäksi osaksi suomalaisia juuria.
Kuva Päivi Suutari.

Yleistä on myös leipominen ja juhlapyhien vietto suomalaiseen tapaan.

“Buying pulla at Christmas time, being a member of Finlandia Foundation.”

“Bake pulls, ruisleipa, karalien pies, etc. light real candles on Christmas tree, wear tonttu pipos, and celebrate National holidays of Finland.”

Juurien ylläpitäminen arjessa ei rajoitu vain ulkomailla asuviin, vaan myös Suomessa asuvat kertoivat runsaasti esimerkkejä juuriin liittyvästä toiminnastaan ja tavoistaan.

“Maakunnan ja suvun paikkakuntien Facebook-ryhmät, suvun WhatsApp-ryhmät ja sähköpostiketjut. Murreryhmät. Sukuhautojen hoitaminen ja niillä vierailu. Sukujuhlien järjestäminen. Savusaunominen. Perintöesineiden vaaliminen, mutta myös oman maakunnan vanhojen esineiden ostaminen tarpeeseen, Ikean mööpeleiden sijaan. Suvun vanhojen tekstiilien hoitaminen ja arvostaminen. Suvun kertomusten kirjaaminen ja kertominen eteenpäin. Sukukirjojen kirjoittaminen. Suvun ja maakunnan valokuvien tallettaminen ja valokuvakirjojen tekeminen. Suvun ruokareseptien kirjaaminen. Yhteydenpito sukulaisiin, kaukasiinkin.”

Siirtokarjalaisten jälkeläiset eivät pääse nykyisen maailmanpoliittisen tilanteen vuoksi matkustamaan

juuriseudulleen. Yksi siirtokarjalaisjuurinen vastaaja kertoi pitävänsä juuriyhteyttä yllä mm. verkosta tietoa etsimällä ja vertaisryhmiensä avulla.

“Facebookin sukututkimus-, Karjala- ja Viipuri-sivustot. Geni. Luen kirjallisuutta, joka kertoo aluehistoriasta ja aikakauden elämästä alueella. Katson myös dokumenttielokuvia, jos tällaisia on. Karjala-seurojen toiminta kiinnostaa.”

Uutta karjalankielistä folkmusiikkia tekevän Loimolan Voiman konsertit kiinnostavat monia siirtokarjalaisten jälkeläisiä. Kesäkuussa 2026 konsertti pidettiin Tuusulassa Aleksis Kiven kuolinmökin puutarhassa. Kuva Hellä Neuvonen-Seppänen.

Kun matka on enemmän kuin matka – juurimatkailijan kohtaaminen

Paluu juurille koskettaa tunnetasolla syvästi monia matkailijoita. Erityisen voimakas kokemus voi olla silloin, jos taustalla on vaikeita tai selvittämättömiä, matkailijan omaan tai hänen läheisensä elämään liittyviä tapahtumia. Oppaan ja muiden juurimatkailijoita työssään kohtaavien on hyvä tiedostaa suuren tunnelatauksen mahdollisuus ja antaa sille tilaa.

Matkan tai sukututkimuksen asiakkaassa herättämiä tunteita ei voi ennakoida – eikä tarvitse. Ei ole olemassa juurimatkailijan "tunnemanuaalia": matkailija voi liikuttua, ilahtua, surra, jähmettyä tai kokea, ettei tunnu miltään. Kaikki reaktiot ovat sallittuja. Ei kannata olettaa, miltä matkailijasta "pitäisi" tuntua, eikä täyttää hiljaisuutta puheella. Usein arvokkainta on antaa rauha pysähtyä merkitykselliseen paikkaan.

Juurimatka on monelle osa pidempää, joidenkin kohdalla jopa elämänmittaista prosessia. Sama matkailija voi palata seudulle uudelleen eri elämänvaiheissa ja eri "syvyydellä". Tämä kannattaa pitää mielessä palveluja suunniteltaessa: kiireetön, vähitellen etenevä kokemus palvelee usein paremmin kuin tiiviiseen ohjelmaan ahdettu kertakäynti. Matkailija kerää

matkalta ikään kuin mielen matkamuuistoja, joihin hän voi kotona palata. Siksi ohjelmassa on hyvä olla väljyyttä.

Onnistumista ei mitata pelkästään löydöksillä. Aina sukua ei saada selvitettyä, tapaamista järjestettyä tai kaikkia ovia avattua, vaikka asiakas niin toivoisikin. Matka ei silti ole epäonnistunut. Juuriseudun näkeminen, juurien aistiminen ja hetkeksi joukkoon sulautuminen voivat olla matkan tärkein anti. Opas voi vahvistaa tätä kokemusta paikallisen tiedon, tarinoiden ja läsnäolon kautta.

Luottamus on osa palvelua. Tieto saattaa matkan aikana muuttua tai yllättää, ja tunteet voivat vaihdella sekä paikan päällä että vielä kotiinpaluun jälkeen. Monelle on tärkeää, että rinnalla on luotettava ihminen. Myös paikallisopas tai majoituspaikan työntekijä voi olla osa tätä turvaa: rauhallinen, hienovarainen ja luotettava kanssakulkija, joka ei vähättele matkailijan henkilökohtaisen kokemuksen suuruutta.

Teksti on mukailtu ja juurimatkailun asiakaspalveluun sovitettu psykoterapeutti (ET) **Joona Mikkolan** haastattelusta *Juurimatkaa koko elämä* Adoptioperheet ry:n julkaisussa [Juuret – Opas adoptoidun taustan selvittämiseen](#).

Lopuksi

“Juurimatka on omien juurien tutkimisen konkreettinen muoto.”

Tämä raportti lähti liikkeelle kahdesta kysymyksestä: keitä juurimatkailijat ovat ja millaisia palveluja he haluavat ja tarvitsevat. Vastausten myötä piirtyi kuva matkailijaryhmästä, jota ei voi tavoittaa yhdellä tuotteella eikä yhdellä viestillä – mutta jota yhdistää poikkeuksellisen vahva, henkilökohtainen side matkakohteeseen.

Kiinnostus omiin juuriin herää yksilöllisesti eri elämäntilanteissa. Monille näin käy elämän taitekohdissa, kuten keski-iässä, lasten tai lastenlasten syntymän, läheisen kuoleman tai eläkkeelle jäämisen yhteydessä. (Sampio 2026). Juuret kiinnostavat kuitenkin yhä enemmän myös nuoria.

Juurimatka ei läheskään aina ole yksittäinen tapahtuma vaan pitkä ja monivaiheinen prosessi: lähes 80 % matkailijakyselyn vastaajista oli tehnyt vähintään yhden matkan, mutta useimmat enemmän kuin kolme. Matkailu on monille vain yksi tapa pitää juuriyhteyttä yllä: sitä vaalitaan myös arjessa saunoen, leipoen, sukututkimusta tehden ja vertaisyhteisöissä.

Ryhmä on moninainen – matkailijoita erottavat muun muassa sukupolvietäisyys, sukuhistorian tuntemus, kielitaito ja juuriseudulta lähdön syy – mutta lähes kaikkia yhdistää

jonkinasteinen tunneside paikkaan, vaikka matkailija ei olisi käynyt siellä koskaan aiemmin.

Palvelujen näkökulmasta keskeisin havainto on tarve, johon ei vielä juurikaan vastata. Vain noin joka kymmenes vastaaja oli nähnyt suomalaiseen juurimatkailuun liittyvää viestintää, ja pääosa suunnittelee ja varaa matkansa itse – osin siksi, että vaihtoehtoja ei liiemmin ole tarjolla. Samaan aikaan 73 % käyttäisi juurimatkailun erikoissivustoja, jos niitä olisi.

Matkailija haluaa rakentaa matkansa vapaasti ja omassa tahdissaan, mutta arvostaa apua esimerkiksi sukututkimuksessa, suvun paikkojen paikantamisessa, kielessä ja paikallisessa opastuksessa. Edelläkävijämaiden esimerkit osoittavat, että näiden tarpeiden ympärille voi tuotteistaa monenlaista – sukututkimuspalveluista ja paikallisoppaista kieli- ja ruokakursseihin sekä modulaarisiin palvelupaketteihin.

Samoin kuin juurimatkailijat yleensäkin, suomalaisjuuriset matkailijat etsivät paikallisia ja aitoja palveluja sekä vaivattomasti löydettävää, juurimatkailuspesifiä tietoa. Näitä Suomessa on toistaiseksi tarjolla niukasti. Moni vastaaja jäi kyselyn jälkeen odottamaan, mitä juurimatkailun saralla tapahtuu seuraavaksi:

"I'd love to be informed of future stuff. I can't wait to go back!"

Runonlaulajan pirtin tunnelma rauhoittaa ja vie juurimatkailijan ajassa ja sukupolvien ketjussa taaksepäin. Parppeinvaaran runokylä, Ilomantsi. Kuva Päivi Suutari.

Juurimatkan merkitys matkailijalle on syvä: se voi vahvistaa identiteettiä ja synnyttää kuulumisen tunteen – yhteyden paikkaan, sukuun ja sukupolvien jatkumoon. Moni kuvasi löytäneensä jotain uutta itsestään tai suvustaan, ja monelle yhtä tärkeää oli tämän yhteyden siirtäminen seuraaville sukupolville. Matkaan ja ajassa taaksepäin siirtymiseen voi liittyä myös rauhan tunne.

“Kotiseudulla käyminen maaduttaa minut johonkin rauhaan. Sielussa tapahtuu rauhoittuminen ja kaikki kiire ja stressi unohtuu. Tulee turvallinen olo.”

Juuri tämä tunnelataus tekee juurimatkailijan kohtaamisesta erityistä ja antaa paikalliselle palveluntarjoajalle korvaamattoman roolin – ei vain matkan mahdollistajana, vaan luotettavana kanssakulkijana, joka osaa antaa tilaa kokemukselle.

Lopulta kyse on juuri siitä tunteesta, joka antoi tälle raportille nimensä – tunteesta, jota moni vastaaja kuvasi omin sanoin ja jonka äärelle yhä uudelleen palataan:

"The feeling of being home when my feet touch Finnish soil."

“I feel a tug in my heart each time I see these lands.”

“My Father's paternal side came from the northern lands of Sapmi, Enontekiö, Kittilä, Inari, the Korva village in Lokka, (now underwater) and Kautokeino. I have been to Sapmi three times, calling each my "Heritage Tour".

I have seen the Nattaset Mountains, the northern background for the Korva village in Lokka. I have stood on the shores of a lake where my great grandfather stood before he left to come to America, him having thrown a stone in and saying, "I will never come back".

I have been to the Sami museum in Inari to learn how life was for the Sami people, I have seen the beautiful lands and rivers of Utsjoki and Kautokeino. I feel a tug in my heart each time I see these lands. I have seen the majestic mountains of Norway while visiting relatives there.

I have sat in the old church of Sodankylä where my great grandparents attended. I have visited the graves of ancestors.

My heart keeps telling me "you will go back one more time". This land, its people and its history is in my blood.”

Becky

Ruskan värejä Kilpisjärvellä Enontekiöllä, joka kuuluu saamelaiden kotiseutalueeseen, Saamenmaahan eli pohjoissaameksi Sápmiin. Kuva Laura Björk.

Lähteet

ATTA (African Travel & Tourism Association) 2025. [Roots Tourism: A Game-Changing Niche for Africa's Tourism Industry](#). Viitattu 20.6.2026.

Brink, H. Danish Heritage Tours. Henkilökohtainen haastattelu 14.4.2026.

Ferrari, S. University of Calabria. Henkilökohtainen haastattelu 22.3.2026.

Ferrari, S. & Nicotera, T. 2021. [First Report on Roots Tourism in Italy](#). Ministero degli Affari Esteri e della Cooperazione Internazionale.

Heimo, A. Turun yliopisto / Historian, kulttuurin ja taiteiden tutkimuksen laitos. Henkilökohtainen haastattelu 12.6.2026.

Kennedy-Eden, H. & Gretzel, U. 2024. Personal heritage tourism. Teoksessa Novelli, M., Cheer, J.M., Dolezal, C., Jones, A. & Milano, C. (toim.) Handbook of Niche Tourism. Edward Elgar Publishing, 144–157.

Marche for Wedding 2026. [Home - Marche for Wedding](#). Viitattu 29.6.2026.

Sampio, R. Suomen Sukututkimustoimisto Oy. Henkilökohtainen haastattelu 24.6.2026.

Saramo, S. Siirtolaisuusinstituutti. Henkilökohtainen haastattelu 30.3.2026.

Suutari, P. 2019. Juurimatkaa koko elämä. Psykoterapeutti Joona Mikkolan haastattelu. [Juuret - Opas adoptoidun taustan selvittämiseen](#), 30–32. Adoptioperheet ry.

Uschanov, E., Björklund, K. & Korkiasaari, J. 2013 (päivitetty 2024). [How to Trace Your Roots in Finland](#). Siirtolaisuusinstituutti.

Vannesluoma, P. Siirtolaisuusmuseum. Henkilökohtainen haastattelu 13.3.2026.

Verta, D. Vita Calabria Tours. Henkilökohtainen haastattelu 26.6.2026.

Liitteet

Matkailijakyselyn kaikki vastaukset ovat erillisenä tiedostona
"Juurimatkailijakyselyn tulokset".

TAIGAWISE

Taigawise Oy

Bulevardi 9i
00120 Helsinki
Finland

taigawise.fi